

Civilna iniciativa »Izbrisani mali delničarji Nove KBM«

Ruše, Ljubljana, 17. april 2015

Vseslovensko združenje malih delničarjev (VZMD)

Agencija za trg vrednostnih papirjev

Poljanski nasip 6

1000 Ljubljana

Spoštovana gospa Anka Čadež, v.d. direktorja!

18. decembra 2013 je Banka Slovenije izdala odločbe, s katerimi je izbrisala delnice 96.769 delničarjev Nove KBM, 1.992 delničarjev NLB, 1.057 delničarjev Abanke ter tudi vseh delničarjev Factor banke in Probanke. Razlaščenih je bilo 99.818 imetnikov bančnih delnic in več kot 2.000 lastnikov podrejenih obveznic ter preko 500.000 državljanov, ki varčujejo v pokojninskih družbah, družbah za upravljanje in zavarovalnicah. Ukrep naj bi sledil priporočilom evropskih uradnikov, čeprav le ta nikakor niso (bila) zavezujoča in jih ni veljavno uporabila nobena druga država članica EU. S temi ukrepi in uničevanjem vzajemnih skladov (npr. Proficia Dadas, Zvona I in II, NFD) je bil dolgoročno prizadet slovenski kapitalski trg. Medtem ko so indeksi na mednarodnih trgih v letu 2014 dosegli in presegle vrednosti izpred krize, je slovenski trg vrednostnih papirjev ostal daleč za že doseženimi vrednostmi pred krizo.

Imetniki delnic in podrejenih obveznic 6 nacionaliziranih bank so zaupali Državnemu zboru RS in Vladi RS, da bo slovenska zakonodaja ostala v ključnih delih takšna, da bo ščitila njihovo pravico do zasebne lastnine. Poročila Banke Slovenije in revidirana letna poročila NKBM so zagotavljala, da gre za kapitalsko ustrezno in varno banko, Agencija za trg vrednostnih papirjev pa je zagotavljala, da so prospekti delnic in obveznic resna zaveza, da bodo obljube iz prospekta izpolnjene, da bodo verodostojni podatki o banki nemudoma objavljeni na spletni strani borze. Pri delnicah in obveznicah, ki so jih prodajali tudi na bančnih okencih, je potrebno vsemu naštetemu dodati še zaupanje uslužbencem bank, ki so se vselej predstavljali kot dobro poučeni strokovnjaki. Tudi minister za finance je leta 2007 zagotavljal, da gre za dobro, dolgoročno naložbo v delnice NKBM, zato so vlagatelji, mali delničarji upravičeno domnevali, da bo večinski lastnik vestno in strokovno nadzoroval banke - dejansko pa je razvrednotil vrednost delnic in njihovo premoženje odnesel iz NKBM z velikimi diskonti.

Država je pred dobrim letom, na zahtevo Evropske komisije(??), iz naših bank na slabo banko (DUTB) prenesla nad 2 milijona delnic Pivovarne Laško, po močno znižani ceni 5 evrov, Heinekenu so bile prodane po 25,6 evra in na ta način zabeležili dobrih 40 milijonov evrov 'dobička'. Če k temu prištejemo še prodajo 6,82 odstotka delnic Radenske češki Kofoli po 13,6 evrov, za kar je DUTB ustvarila 4,7 milijona evrov 'dobička', dobimo skupaj 45 milijonov evrov 'dobička'. Ta dobiček je bil - z razvrednotenjem dobrih terjatev in zavarovanj zanje preko bank - ukraden domačim lastnikom kapitala (delnic in podrejenih obveznic). S tem se prodaja Pivovarne Laško pridružuje prodaji Letrike – prenos na DUTB po 10,5 evra, prodaja Mahleju po 67,1 evra, z 9 milijoni evrov 'dobička'. Kot vse kaže bomo takih prodaj v prihodnje videli še precej, nekaj manjših smo pa že.

Če bi imeli v Sloveniji spodoben trg kapitala, bi Pivovarno Laško lahko kupili domači vzajemni in pokojninski skladi. Ti so s svojimi skromnimi(?) 2,5 milijarde evri v glavnem v tujini, kjer ustvarjajo delovna mesta. Tudi zavarovalnice imajo od 5 milijard evrov vrednostnih papirjev več kot 4 milijarde evrov v tujini! Marsikdo je spričo takšnih okoliščin prodal slovenske delnice in obveznice ter kupil nemške, ameriške ipd. To je posledica doslednega državnega uničevanja domačega kapitala (npr. Proficia Dadas, Zvona I in II, NFD, Maksima, 5 bank). Tržno gospodarstvo brez lastnega kapitala je 'kreditizem'. Razmerje med dolžniškim in lastniškim kapitalom je pri nas nenormalno visoko, zato je nastal finančni vzvod, ki je bil kriv za globino naše krize.

Imetniki delnic in bančnih obveznic večinoma niso bili institucionalni ali profesionalni investitorji, temveč nepoučeni vlagatelji, ki so prihranke (tudi na pobudo bančnih uslužbencev) vložili v delnice in podrejene obveznice, namesto v depozite pri bankah. Z izničenjem in izbrisom njihovih delnic in podrejenih obveznic, ki ju je omogočila bistvena in retroaktivna sprememba pravne ureditve v Republiki Sloveniji, uveljavljena s sporno in neustavno novelo Zakona o bančništvu (ZBan-1L), pa so v nasprotju s prospekti v celoti izgubili svoje finančne vloške.

Agencija za trg vrednostnih papirjev (ATVP) je odgovorna za dogajanje na tem trgu, zato vas prosimo za odgovore:

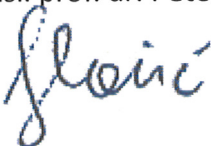
- Kaj je ATVP napravila v času sprejemanja novele zakona o bančništvu (ZBan-1L)?
- Ali je odobrila prepoved dokapitalizacije vsem drugim delničarjem NKBM decembra 2012 in junija 2013, saj je državi v ta namen vrnila sicer odvzete (pre)glasovalne pravice?
- Ali je odobrila manipulacijo s ceno in številom delnic spomladi 2013 (inflacijo 100 milijonov delnic po 1 € in 185 milijonov po 0,013 €, ko je bila knjigovodska vrednost 5,4 €)?
- Kako ste ravnali ob izničenju in izbrisu delnic in podrejenih obveznic 6 slovenskih bank 18. decembra 2013 in decembra 2014:
 - Zakaj niste zahtevali zaključne bilance ob razlastitvi imetnikov delnic in podrejenih obveznic in jo objavili? (Sumimo, da sploh ni bila narejena!)
 - Ali ste dali ustrezna soglasja ali pa ste nasprotovali tem uničujočim dejanjem Banke Slovenije v povezavi z Ministrstvom za finance RS, Državnim zborom RS in Evropsko komisijo?
 - Kako ste reagirali na razkritje, da je imela NKBM na isti dan 30. 9. 2013 po mednarodnih računovodskih standardih 246 M€ (milijonov evrov) pozitivnega kapitala, po 17. ali 18. decembra izdani odločbi Banke Slovenije pa 67 M€ negativnega kapitala?

Prosimo vas, da nam sporočite ravnanje v tej zadevi in nam posredujete morebitno dokumentacijo, izdano z vaše strani.

Lep pozdrav!

Za civilno iniciativo »Izbrisani mali delničarji NKBM«:

zasl. prof. dr. Peter Glavič

Za VZMD:

mag. Kristjan Verbič, Predsednik

Vseslovensko združenje malih delničarjev